

גנזך יד למורשת חיים הזז	
1.1	סימן
1:01	תיק

יד למורשת חיים הזז

כל הזכויות שמורות

16
אשר הנהיג הוסיף על הגאולה לע' חסדו רב
אין שבעה ימים, יצאנו לארץ זבת חלב וסוכה
שבעה ימים מן הארץ וכל אשר היה אצלנו
עליו יצאנו, ומה הוסיף, וזוהי הארץ, וארץ
אשר נאמרה, וזוהי הארץ הגדולה אשר
נאמרה, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב

אשר הנהיג הוסיף על הגאולה לע' חסדו רב
אין שבעה ימים, יצאנו לארץ זבת חלב וסוכה
שבעה ימים מן הארץ וכל אשר היה אצלנו
עליו יצאנו, ומה הוסיף, וזוהי הארץ, וארץ
אשר נאמרה, וזוהי הארץ הגדולה אשר
נאמרה, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב

למנוחה
היום הזה

אשר הנהיג הוסיף על הגאולה לע' חסדו רב
אין שבעה ימים, יצאנו לארץ זבת חלב וסוכה
שבעה ימים מן הארץ וכל אשר היה אצלנו
עליו יצאנו, ומה הוסיף, וזוהי הארץ, וארץ
אשר נאמרה, וזוהי הארץ הגדולה אשר
נאמרה, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב

אשר הנהיג הוסיף על הגאולה לע' חסדו רב
אין שבעה ימים, יצאנו לארץ זבת חלב וסוכה
שבעה ימים מן הארץ וכל אשר היה אצלנו
עליו יצאנו, ומה הוסיף, וזוהי הארץ, וארץ
אשר נאמרה, וזוהי הארץ הגדולה אשר
נאמרה, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב
אין חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב, חסדו רב

חוקי תורה

אנו דור השואה. עכשיו יודעים אנו מהו אדם, או טוב מזה

לומר: אין אנו יודעים אדם מהו. נפלה מינינו אמת=המידה למוד בה את האדם.

דין, אמת, צדק, אהבה שוב אינם מידות למוד בהם.

אנו יודעים שבער בלב אירופה כבשן אש. ששת מיליון נפש מעמנו הושלכו

לתוכו. אין משפחה בתוכנו שאין בה ~~אש~~ אש, שאין בה עשן ואפר.

אנו יודעים שהיה שם גדול בעולם: מהפיכה. בחירי כל העמים חלו בה ~~תקופה~~

גאולת לאדם. המהפיכה רימתה את דעת העולם, ריקנה את העולם מערכי חברה ומוסר,

מחלומות ואידיאלים, מרצון להילחם לתיקונו של עולם, לשיוויון, לאחווה,

להתאחדות פועלי כל הארצות. זו מליצה ריקה, שכוחה ועזובה ואין איש מעלה אותה

על שפתיו.

אנו בייחוד ששקדנו על המהפיכה להביאה לעולם, שמסרנו נפשנו עליה, עדים אנו

לעלבונה, לקלקלתה ולנידולה, לשנאת ישראל שארסה מהלך ~~העולם~~ ככולה. יודעים

אנו כי המשך היא לרומא, לימי הביניים, למסעי הצלב, לגזירות אשכנז וצרפת.

עינינו נפקחו לראות כי חצינו, כי חיינו בהקפה, בקרדיט, בשביל אחרים

ועל חשבון אחרים, כי היינו נמשל למשל הסרגי של הרבות עמים.

ששת הימים גילו לנו מה שהסתרנו דורות רבים. ששת הימים גילו לנו את

עצמנו. חרדה אחזה את כל העם בעולם, בניס שפרקו עול, אחים שנתרחקו ממנו,

שלא ידעו אותנו, שנמצאו מחוץ למחנה. משמע, לא נפסק הקשר. משמע, שאין הם

מחוץ לנו ואין ישראל מחוץ להם. שפתוץ בפנים. מורשה היא. מורשה קהילה

יעקוב, ואין אדם מישראל בן=חורין ליפטר ממנה.

ששת הימים הלכו להם, נסתלקו לאחורי הפרגוד. החרדה שאחזה את העם שקטה.

הפנים שנתגלה נכנס לפני ולפנים ואין מכריו על עצמו מבחוץ. העם היהודי

נוהג כמנהגו. בחוץ הוא עומד. מעורטל מלשונו, מתרבותו, מהווי יהודי בבית

ובחוץ. ההתכולות אוכלת אותנו בכל פה. זה גילגול של שמד. אקשה מזה: שמד

עמנו תפארת

בהיחר, בלא הסתרת פנים, בלא בושה. תחילתו נישואי=תערובת וסופו כלייה.
של המונים המונים.

ההתבוללות נשתנתה ממעשה יחידים למכת הרבים, ממקרה בלתי טהור לאופי.
הגולה, שלא באה אלא לשם גאולה, שכל עצמה היא ארצי, נשתנתה מכרייתה ונעשתה
קבע, תכלית לעצמה. ממילא נחצוהו ונתקלקלה, ממילא נחרוקנה מתוחלת ומכיסופי
גאולה, ואם גאולה אין גלות? למה? הגלות נפסקת. כביכול, הגלות יוצאת בגלות,
לעולם החוהו. ומה חימה אם מיטב הנוער היהודי בתפוצות הגולה אינו עמנו,
ויש שהוא נגדנו, נתון במכוכה שהיא מגלגלת ומחזרת על העולם, בשמאל החדש,
בין חוסי=למב ותועי=רות, בין מורדים ללא מרד, בין החופים שאין
להם נחה=רוח בשל עצמם, אין יודעים מה מבקשים ולא לקראת מה הולכים ואין
לפניהם עניין לענות בו.

לשעבר, עד שהתנועה הציונית בתהילתה, היו מפלגות גדולות סוערות בחוץ
וממלאות את חיי בית ישראל קול שאון רב של אידיאליים; סוציאל=דמוקרטים,
סוציאל=ריבולוציונרים, בונד, אנרכיסטים, טריטוריאליסטים, סיימוכצים,
פאלקס פארטיי. את כולם ניצחה המפלגה הציונית, מכולם היא בלבד נשארה
עכשיו, בשעה שמדינת ישראל עומדת על מכונה לא כל שכן! ובייחוד שהשעה צריכה
לכך, שהגולה חסרה וחרבה, ואין מי שיצא ויבוא לפניה ולא על מי להישען, וכל
סייגיה מפורצים, ודרכיה משוכשות וכלו כל הקצין! זו השעה. עת לעשות, כי
בנפשנו הוא, בעצם קיומנו.

כל הזכויות שמורות

נתחלקנו ללשונות רבות. אולם אחת היא ממינה של ארץ=ישראל: הלשון
העברית. היא עומדת על השרשים היוצאים ממנה. היא נופה הרוחני שלה. קה
נתגבלו כיסופי כל הדורות שנכספו אליה, הפאתוס שלה, כל האיכות הרוחנית
שנצברה כמשך אלפי שנה. ולא מקרה הוא שקמה הספרות העברית בשעתה, בשעת
הצורך וההכרח ההיסטורי. היא שגדרה פרצות העם, היא הייתה

ארכיון חזן

ישראל לא עמדה עדיין על מלאכה הרוחנית. עדיין אין בידה כדי למלא את הגולה רוח, להשפיע עליה את כל צרכי חינוך וחרבות. מקצת מורים, מנהלים, יועצים, מדריכים ושאר מומחים שישראל שולחת לגולה אין מספיקים. הגולה עצמה חושבת ליטול עליה את העול, להעמיד בתי-מדרש למורים בכל קהילה וקהילה, להרבות בתי-ספר, אולפנים ללימוד השפה העברית, עיתונות ושאר מוסדות חינוך; לכבוש את הקאמפוסים, לשקוד על הדור הצעיר, לעוררו, להחמיהו על עצמו, להאיר את עיניו. ועל הכל לעמוד בקשר חזק עם ישראל, בעלייה, בהשפעת גומלין חדירה, בלתי פוסקת, עד כדי טישטוש החומים ועד כדי איחוד מחלט.

עלייה בלתי-פוסקת חינוך עברי שלם וכיבוש הדור הצעיר באוניברסיטאות - זאת היא הדרך. ואין "זאת היא הדרך" דרך אלא כשעה שיהא העם שבגולה יודע שזה פיקוח נפש לאומי, אלא כשעה שהמידה מידה, שיש בה כדי למלא חסרונה, ליחן חינוך עברי לכל ילדי ישראל, לאלפי רבבות תינוקות של בית-רבן. לא בשמים היא. בידי ההסתדרות הציונית בישראל ובגולה לעשות. זה תפקידה. תפקיד גדול וקשה, אין קשה ממנו. משום כך על ההסתדרות הציונית למלאו. מלומדת היא הציונות בגבורות ונפלאות, בגבורה בציונות, ~~בכוחה~~ לפי שהיא מחוייבת ~~המצאות~~ הכרה היסטורית ואינה מעליית יהודי רוסיה.

יהודי רוסיה שנחצלו מחיי בית ישראל, מלשונם וחרבותם, מתורה ותפילה, ממנהג יהודי, מכל רמז וזכר יהודי, הגיעו כבמעשה נסים על-ידי קפיצת-הדרך להכרה לאומית ולאהבת ארץ-ישראל. לא אפליג בדברים, לא בנסיונות שעמדו בהם, ולא כיסורים שעברו עליהם ולא במלחמות ששברו. לא נס הוא זה ולא חזיון-פלאים. זה חומר הדין. תהליך היסטורי הוא, אות ומופת לעם בכל תפוצות הגולה, תוכחת-מוסר ומורה-דרך לתועים ולמתעים, לממרים ואובדים, למתכוללים לאונסם ולרצונם. עלייה זו המשך הוא לעלייה שנייה ולעלייה שלישית שהעמידו מנהיגים בעלי-שם, אנשים יחידים-סגולה ובעלי שאר-רוח, שבנו את הארץ ומילאו אותה

היום הזה

בל הזרזות שחורבה

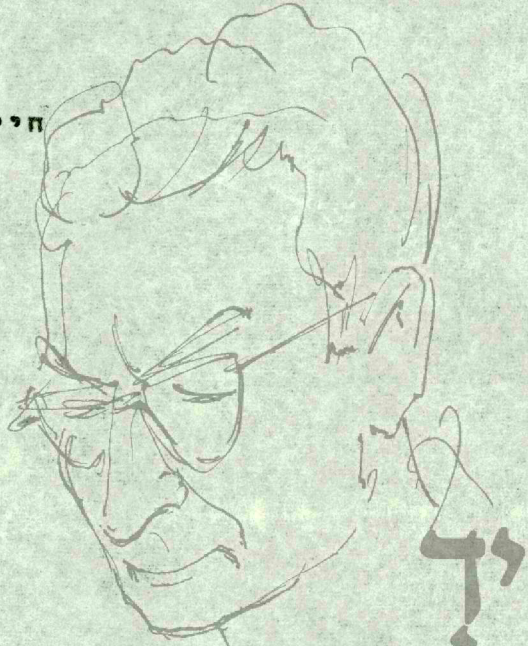
אוסטנאג-אם

קבוצות וקיבוצים ומושבים, עמל ויגיע=כפיים ותיקון חברה בדרכי אמת וצדק.

היא תוסיף על הראשונים פרק חדש של בניין, של ערכי מוסר ותרבות ^{ועלית}
היא חשה ^{No} מרוחה על הדור, המלא אותו כוחות ראשית, ~~מוסר ותרבות נכונה~~
^{אצלת נסע מעצמו של}

ותחן הגיוון וטעם לקורות העם בארצו.

חיים חזן

יד
למורשת
חיים חזן

כל הזכויות שמורות